

9 NYSA

Czy wiecie, że...? W dzwonnicy udostępniono kolekcję zabytkowych przedmiotów sakralnych, zwaną „Skarbem św. Jakuba”. Zabytki te zostały tutaj ukryte w 1945 roku przez tutejszego proboszcza, przy czym połowę z nich znaleziono już w latach 50, a resztę dopiero w 2003 roku.

Twierdza Nysa (→ s. 61) to jeden z najlepiej zachowanych systemów fortyfikacji na Śląsku. Pozostałości twierdzy pruskiej możecie zwiedzić na ulicy Piastowskiej (Bastion św. Jadwigi) oraz Powstańców Śląskich (Fort Wodny).

Na zachód od Nysy traficie na **Paczków** – średniowieczne miasto twierdzą z unikatowym Muzeum Gazownictwa. 10 km dalej możecie też zajechać do byłej osady poszukiwaczy złota – **Złoty Stok**, gdzie możecie zajrzeć do ciemnych korytarzy udostępnionej kopalni złota.

WYCIECZKI PO OKOLICY

Paczków – 25 km od Nysy

Miasto w XIV wieku było otoczone podwójnym pasmem murów obronnych o długości 1 200 m i wysokości nawet 7 m, które zachowały się prawie w całości po dziś dzień. Dzięki wielu zachowanym basztom i trzem bramom wjazdowym z wieżami nazywane jest „śląskim Carcassonne”. Najstarsza i najbardziej monumentalna Wieża Wrocławska wznosi się na wysokość 30 metrów i jest znakomitym punktem widokowym. Częścią systemu fortyfikacji jest także unikatowy kościół obronny pw. św. Jana Ewangelisty z XIV wieku.

Czy wiecie, że...? W południowej nawie kościoła znajduje się okrągła kamienna studnia służąca nie tylko jako źródło wody a również jako schron.

WIELKI SZLAK POLSKO-CZESKIEGO POGRANICZA

44 423

Wrocław – 91 km

Centrum Informacji Turystycznej w Nysie
Bastion św. Jadwigi, ul. Piastowska 19, Nysa
Tel.: +48 77 433 49 71, +48 602 654 128
E-mail: biuro@twierdzanysa.com
www.informacja-turystyczna.nysa.pl
www.nysa.eu

Nysa to jedno z najstarszych miast na Śląsku, a dzięki dużej liczbie zabytków sakralnych zasłużyło na miano „śląskiego Rzymu”. Dzięki swojemu strategicznemu położeniu w pobliżu granicy, Nysa była przede wszystkim miastem twierdzą. W 1945 roku doszło do zniszczenia ponad połowy miasta przez Armię Czerwoną. Pomimo tego Nysa oferuje turystom dużo do zwiedzania. Do najbardziej wartościowych skarbów miasta należą **Bazylika pw. św. Jakuba i św. Agnieszki** (→ s. 48), jedna z największych gotyckich świątyń w Polsce. Zaraz obok świątyni stoi późnogotycka, nigdy niedokończona dzwonnica.

Muzeum Gazownictwa, Paczków

W muzeum obejrzyjecie wszystko, co związane jest z klasycznym przemysłem gazowniczym. Nie tylko zachowane urządzenia do produkcji gazu, ale także wiele gazowego sprzętu gospodarstwa domowego oraz największą kolekcję gazomierzy w Europie. Muzeum mieści się w budynku starej gazowni, która w latach 1902–1977 produkowała i dostarczała gaz na potrzeby miasta.

WIELKI SZLAK POLSKO-CZESKIEGO POGRANICZA

Złoty Stok – 35 km od Nysy

Największą tutejszą atrakcją turystyczną jest trasa turystyczna w byłej kopalni złota. Swoją początek ma ona w sztolni Gertruda, w której zobaczyć można stare narzędzia górnicze, mapy oraz piec do topienia złota. W bocznych korytarzach zostało urządzone laboratorium J. Schärffenberga, chemika szukającego przepisu na eliksir nieśmiertelności. Jednak zamiast eliksiru odkrył on silną truciznę – arsenik. Istnieje nawet legenda, że arsenikiem ze Złotego Stoku był truty sam Napoleon. Ze sztolni przejdziecie dalej Korytarzem Śmierci, którego nazwa przypomina jego ponurą przeszłość. Podobno górnicy podejrzani o kradzież złota byli tu przytwierdzani za pomocą zaprawy do ścian i konali w strasznych męczarniach.

POLECAMY! *Odwadźni z turystów część trasy mogą przejechać na specjalnej 8-metrowej ślizgawce lub wybrać się na sphy łodzią – Titanicem. Prawdziwą gratką jest jedyny w Polsce, znajdujący się tu wodosпад podziemny.*

www.kopalniazłota.pl

Niewiele ponad 20 km dzieli was od polsko-czeskiej granicy, jeśli wybierze się na południe od Nysy. Ale jeszcze zanim przejdziecie granicę i dojedziecie do Jesioników, zatrzymajcie się w miasteczku **Głuchołazy**, w którym możecie wejść do tężni solankowej. Mikroklimat panujący w jej wnętrzu w słoneczny dzień zastępuje nam 3 dniowy pobyt nad morzem.

Skansen Rudy Złota, Zlaté Hory – 30 km od Nysy

Średniowieczny skansen górniczy znajdujący się na rzece Oleśnice koło Zlatých Hor. W Dolinie Zagubionych Sztolni obejrzyjecie replikę ówczesnych młynów rud złota z XIV wieku przypominającą czas największej sławy wydobywania kruszcu w regionie. W Osadzie Górniczej zaś zobaczycie pokazy tradycyjnych rzemiosł domowych. Przez skansen prowadzi ścieżka edukacyjna, która doprowadzi was m. i. do miejsca „gdzie woda płynie do góry”.

Czy wiecie, że...? *Główny kanał dopływowy do punktów wydobywania złota jest nadal czynny. Spróbujcie znaleźć tu swój złoty skarb, jest to całkiem możliwe, skoro geologowie do dziś potwierdzają występowanie tutaj kruszcu w dużej ilości.*

zlatehory.cz

Park Krajobrazowy Góry Opawskie – 30 km od Nysy

Jeden z najpiękniejszych terenów rekreacyjnych na Opolszczyźnie. Obejmuje on północne przedgórze i szczyty Gór Opawskich, leżących na granicy z Czechami. Najcenniejsze rezerwy to: „Olszak”, „Las Bukowy” i „Cicha Dolina”. Na obszarze parku znajduje się również rezerwat geologiczno-krajobrazowy „Nad Białką”. Park Krajobrazowy przecina sieć szlaków turystycznych o długości 128 km., Znajdują się tu m.in. ścieżki przyrodniczo-edukacyjne – ponad 30 km, liczne szlaki piesze, konne i rowerowe oraz szlaki narciarstwa biegowego.

zopk.pl

Jeziro Nyskie – 7 km od Nysy

Jeziro Nyskie malowniczo rozpościera się na przedgórze Gór Opawskich na terenie Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu a także na obszarze Natura 2000 – Obszar specjalnej ochrony ptaków „Zbiornik Nyski”. Czysta woda, różnorodna linia brzegowa oraz infrastruktura uczyniła z jeziora ulubione miejsce rekreacji. Zbiornik to raj dla wędkarzy, miłośników sportów wodnych oraz żeglarzy.

POLECAMY! *Festiwal Ognia i Wody – wspinał się show na wodzie i niebie (konkursowe pokazy fajerwerków na brzegu Jeziora Nyskiego).*

i.nysa.pl

Wieża Widokowa Biskupia Kopa – 30 km od Nysy

Kamienna, wysoka na 18 m wieża widokowa z 1898 roku jest najstarszą wieżą widokową w Jesionikach. Z niej podziwiać można widok na Polskę, szczyty Jesioników i Zlaté Hory.

Czy wiecie, że...? *Wieża widokowa została postawiona dokładnie w miejscu, gdzie stała jej poprzedniczka, w której to urządzono pierwszą małą pocztę na Morawach. Do dnia dzisiejszego turyści mogą wysłać stąd list, paczkę, czy chociażby pocztówkę.*

Narodowy Rezerwat Przyrody Rejvíz – 35 km od Nysy

Rejvíz znajduje się na wysokości 800 m n.p.m., między miastem Jeseník a Zlatými Horami. W porównaniu z okolicą, ta część krajobrazu jest zupełnie inna dzięki swojej specyficznej florze i faunie. Chodzi tu m.in. o największe torfowisko na Morawach, którego istnienie szacowane jest na 6000–7000 lat. Najbardziej atrakcyjne miejsca udostępniono wzdłuż ścieżki edukacyjnej, która zaprowadzi Was aż do Wielkiego Jeziorka Torfowego.

Szlak rowerowy Rychlebské stezky – 50 km od Nysy

Szlaki przeznaczone dla rowerów górskich powstały tutaj poprzez zaadaptowanie starych szlaków myśliwskich i oferują doświadczonym rowerzystom (i nie tylko) dużą dawkę wrażeń z jazdy. Rychlebské stezky to kilka połączonych tras w centrum krajobrazu Gór Złotych z głębokimi lasami, olbrzymimi głazami granitowymi, opuszczonymi kamieniołomami i górskimi potokami.

www.rychlebskestezky.cz

Šumperk – 80 km od Nysy

Powodem, dla którego należy odwiedzić to miasto nazywane bramą Jesioników, jest oprócz historycznego centrum unikalna wystawa dotycząca procesów czarownic ujawniająca miejscową krwawą historię XVII wieku.

www.sumperk.cz

Przełęcz Czerwonogórska – 50 km od Nysy

Przełęcz Czerwonogórska to ważna baza wypadowa, skąd wiedzie wiele szlaków turystycznych w regionie Wysokiego Jesionika. Stworzono tu idealną bazę z infrastrukturą turystyczną dostępną o każdej porze roku.

Pradziad – 60 km od Nysy

Pradziad mając 1491 m n. p. m. jest najwyższą górą Moraw. Na jego szczycie stoi nadajnik z wieżą widokową. Z punktu widokowego rozpościera się przepiękny widok na Łysą Górę, Śnieżkę i Radhoszcz. Przy dobrej widoczności możecie zobaczyć stąd również słowackie Wysokie Tatry, Małą Fatrę oraz austriackie Niskie Alpy. W sezonie zimowym do dyspozycji są tu liczne ośrodki narciarstwa zjazdowego oraz trasy narciarstwa biegowego.

Velké Losiny – 70 km od Nysy

Oprócz renesansowego pałacu i kompleksu basenów termalnych największą uwagę zwiedzających przyciągnie tujejsza wytwórnia papieru, w której już od czterech wieków produkuje się papier tradycyjnym ręcznym sposobem czerpania. W Muzeum Papieru turyści w ramach dwóch tras zwiedzania poznają tradycyjną technikę produkcji papieru, dzieje rzemiosła i szereg ciekawostek technicznych.

www.iclosiny.cz

www.dlouhe-strane.cz

Elektrownia szczytowo-pompowa Dlouhé stráně – 80 km od Nysy

Zobaczcie największą na świecie elektrownię szczytowo-pompową i najbardziej rozległą elektrownię wodną w Republice Czeskiej. Wycieczka umożliwi wam zapoznanie się technologią pracy elektrowni w olbrzymich pomieszczeniach podziemnych, zbiorniku dolnym oraz imponującym zbiorniku górnym, położonym na wysokości 1 350 m n. p. m.